

πίπα

πίπα, η, ουσ. [ιταλ. <pipa], η πίπα. **1.** ο στοματικός έρωτας: «έχω βρει μια γκόμενα που πεθαίνει για πίπα». Συνών. γλειφιτζούρι (3) / κλαρίνο (2) / κορνέτα / μινέτο (2) / μπουλκουμές / ντουντούκα (3) / πίπιζα / πιπίλα (1) / πνευστό / σαξόφωνο / τρομπέτα / τρομπόνι / τσιμπούκι (3) / υδραυλικό / φλογέρα (1) / φλάουτο. Από την εικόνα του ατόμου, που φέρνει στο στόμα του την πίπα για να καπνίσει η οποία παρομοιάζεται με το πέος. **2α.** στον πλ. **οι πίπες**, τα ψέματα, οι ψευτιές, οι ανοησίες, οι ανακρίβειες, οι βλακειές: «θ' αφήσεις τις πίπες και θα μας πεις την αλήθεια || σταμάτα επιτέλους, ρε παιδάκι, μου τις πίπες, γιατί μας ζάλισες!». Συνών. κουραφέξαλα (1) / μαμούκαλα (α) / μαμούνια (3α) / μπούρδες (α) / παπάρες (4α) / παπαριές (β) / σάλια (2α) / τρίχες (2α) / φλούδες (1). **β.** ως επιφών. **πίπες!** έκφραση αμφισβήτησης στα λεγόμενα κάποιου: «ο τάδε παντρεύεται. -Πίπες!». Πολλές φορές, μετά το επιφών. επαναλαμβάνεται από τον αμφισβητία και το ρ. της φρ. που του ανακοινώνεται: «ο τάδε παντρεύεται. -Πίπες παντρεύεται!», ενώ είναι και φορές που ο αμφισβητίας επαναλαμβάνει όλη τη φρ. που του ανακοινώνεται: «ο τάδε παντρεύεται. -Πίπες παντρεύεται ο τάδε!». Για συνών. βλ. λ. αρχίδι (4). Τέλος, όσο και αν προσπάθησα, δεν μπόρεσα να γλιτώσω από τον πειρασμό να μη βάλω και το παρακάτω πολύ έξυπνο και γουστόζικο διαφημιστικό σλόγκαν κάποιας μάρκας πίπας που κυκλοφόρησε στην τηλεόραση στις αρχές της δεκαετίας του 1970, που έκανε πολύ κόσμο να γελάσει. Το σενάριο θέλει κάποιον καπνιστή να κυκλοφορεί μέσα στο σπίτι με το τσιγάρο στο χέρι, και τη γυναίκα του να τρέχει συνεχώς πίσω του με ένα σταχτοδοχείο στα χέρια για να μην σκορπά δεξιά αριστερά τις στάχτες του, οπότε, ακούγεται συμβουλευτικά η φωνή: για να μην τον παίρνετε από πίσω, πάρ' τε του μία πίπα, δηλ., για να μην τον κυνηγάτε, για να μην τρέχετε συνεχώς πίσω του για να προλαβαίνετε τις στάχτες του τσιγάρου του, αγοράστε του μια πίπα, φρ. όμως, που παραπέμπει ολοκάθαρα στα σεξουαλικά, γι' αυτό, σε λίγες μέρες το διαφημιστικό αυτό απαγορεύτηκε. (Ακολουθούν 11 φρ.)·

- *εδώ οι καλές οι πίπες!* **α.** ειρωνικό πείραγμα σε γυναίκα με σαρκώδη χείλη που τη βλέπουμε να περνάει από μπροστά μας στο δρόμο. **β.** ειρωνικό ξεφωνητό σε κάποιον που μας λέει συνεχώς ανοησίες ή ψέματα·

- *είναι μια πίπα ή είναι πίπα*, **α.** (για πρόσωπα) είναι ανάξιο λόγου, είναι ασήμαντο, ανόητο, βλάκας: «αφού είναι πίπα ο άνθρωπος, γιατί κάνεις παρέα μαζί του;». **β.** (για δημόσια ή καλλιτεχνικά θεάματα) είναι ανούσιο, χωρίς ενδιαφέρον: «μην πας να δεις το τάδε έργο, γιατί είναι πίπα»·

- *κάνε μας μια πίπα!* βλ. φρ. *πάρε μας μια πίπα(!)*·

- *κάνω πίπα*, **α.** (για άντρες) επιβάλλω το στοματικό έρωτα: «αν δεν κάνω πίπα, δεν μπορώ να ευχαριστηθώ». **β.** (για γυναίκες) γλείφω, πιπιλώ το αντρικό σεξουαλικό όργανο: «αν μου πεις πως κάνεις πίπα, τότε θα 'ρθω μαζί σου». Συνών. *κάνω γλειφιτζούρι / κάνω κλαρίνο / κάνω κορνέτα / κάνω μινέτο (2) / κάνω πίπιζα / κάνω πιπίλα / κάνω πνευστό / κάνω σαξόφωνο / κάνω τρομπέτα / κάνω τσιμπούκι / κάνω υδραυλικό / κάνω φλογέρα*·

- *κάνω πίπες*, *κάνω ανοησίες*, *βλακειές*: «πώς να μην φας ξύλο με τις πίπες που κάνεις!»·

- *λέω πίπες*, **α.** λέω ανοησίες, βλακειές: «σταμάτα να λες πίπες, γιατί θα στις βρέξω». **β.** λέω ψέματα: «μην του πιστεύεις, γιατί λέει συνέχεια πίπες»·

- *παίρνω μια πίπα*, δεν αποκομίζω κανένα όφελος, κανένα κέρδος, δεν παίρνω τίποτα: «σκοτώθηκα όλη τη μέρα να του τελειώσω τη δουλειά, και στο τέλος πήρα μια πίπα»·

- *πάρε μας μια πίπα!* ειρωνική ή υποτιμητική έκφραση σε άτομο ανάξιου λόγου: «αμάν, ρε παιδάκι μου, πάρε μας, επιτέλους, μια πίπα κι άφησέ μας να μιλήσουμε με την ησυχία μας!». Ο πλ. και όταν το άτομο αναφέρεται μόνο στον εαυτό του·

- *της τον (τη, το) δίνω πίπα* (ενν. τον πούτσο, τον ψώλο, την πούτσα, την ψωλή, το πέος, το καυλί), της επιβάλλω το στοματικό έρωτα: «της αρέσει πάρα πολύ να της τον δίνω πίπα». Συνών. *της τον (τη, το) δίνω γλειφιτζούρι / δίνω κλαρίνο / δίνω κορνέτα / δίνω μινέτο / δίνω πίπιζα / δίνω πιπίλα / δίνω πνευστό / σαξόφωνο / τρομπέτα / τσιμπούκι / υδραυλικό / φλογέρα* (ενν. τον πούτσο, τον ψώλο, την πούτσα, την ψωλή, το πέος, το καυλί)·

- *τον (την, το) παίρνει πίπα* (ενν. τον πούτσο, τον ψώλο, την πούτσα, την ψωλή, το πέος, το καυλί), (ιδίως για

γυναίκα) δέχεται να υποστεί το στοματικό έρωτα: «δεν πάει με γυναίκα, αν δε μάθει πρώτα ότι τον παίρνει πίπα». Συνών. τον (την, το) παίρνει γλειφιτζούρι / παίρνει κλαρίνο / παίρνει κορνέτα / παίρνει μινέτο / παίρνει πίπιζα / παίρνει πιπίλα / παίρνει πνευστό / παίρνει σαξόφωνο / παίρνει τρομπέτα / παίρνει τσιμπούκι / παίρνει υδραυλικό / παίρνει φλογέρα (ενν. τον πούτσο, τον ψώλο, την πούτσα, την ψωλή, το πέος, το κανλί).

- τώρα πάρε μας μια πίπα! σε εξαπάτησα, σε ξεγέλασα: «αφού περνιόσουνα για πιο έξυπνος από μένα, τώρα πάρε μας μια πίπα, που στην έφερα και σου 'φαγα τα λεφτά!».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας